

dinamisme
improvisació
aprenentatge

PROJECTE D'INTERVENCIÓ ESCÈNICA
A EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Un projecte coproduït per:

LAPSUS
ESPECTACLES

COMPANIA
**PLANETA
IMPRO**

Gestiona:

Associació
per la Promoció de la Cultura
i la Solidaritat Lapsus

dia:JOVE

dia:jove

INDEX

<u>Presentació</u>	03
<u>Introducció i antecedents del projecte</u>	04
<u>Descripció i quadre del projecte</u>	05
<u>Les 3 propostes</u>	07
Decisions d'avui, fets de demà	08
CSI - Comportament Sospitós a l'Institut	09
Preparats per estimar?	10
<u>Fitxa tècnica</u>	11
<u>Annexes i dossier de premsa</u>	12

PRESENTACIÓ

LAPSUS
E S P E C T A C L E S

COMPANIA
**PLANETA
IMPRO**

Des de l'Associació per la Promoció de la Cultura i la Solidaritat Lapsus duem a terme iniciatives que, a través de la utilització dels diferents llenguatges de les arts escèniques, pretenen sensibilitzar la població en les diverses problemàtiques i reptes socials actuals. És en aquest marc que, des del 2001, treballem en projectes que difonen, a través d'una perspectiva igualitària i intercultural, valors que fomenten la democràcia, la convivència i la transformació social.

La Companyia Planeta Impro neix el 2001 amb la idea de treballar i aprofundir en la Improvisació Teatral; utilitzant aquesta tècnica com a forma de comunicació pública, privada, educativa i social. Actualment tenen tres espectacles en cartellera a Barcelona de forma indefinida i han participat en diversos festivals, entre d'ells, el festival internacional de Puerto Rico. La seva trajectòria en el camp social com a grup i com a actors, passa per projectes amb Pallapupes, la campanya Roba Neta i col·laboracions amb Setem, entre d'altres.

INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS DEL PROJECTE

A finals de l'any 2006, la Comissió de Sensibilització i el Consorci de la Mina de Sant Adrià del Besòs van contactar amb l'Associació per la Promoció de la Cultura i la Solidaritat Lapsus per tal de dissenyar i dur a terme un conjunt d'actuacions teatrals en relació amb la problemàtica de l'absentisme escolar.

Aquest fet va donar peu a l'inici del projecte i a la col·laboració entre Planeta Impro i l'Associació per tal d'utilitzar la tècnica de la improvisació com a vehicle de proximitat i difusió de la problemàtica escolar. El programa sota el títol "Decisions d'avui, fets de demà" va culminar amb èxit en tan que es van assolir els resultats esperats i va gaudir de ressò mediàtic en relació amb l'originalitat i innovació de la proposta.

El bon funcionament del programa i la constatació de la improvisació com a tècnica de proximitat amb la població adolescent, ens ha conduït a la presentació d'aquest projecte amb una triple vessant. L'objectiu però, és transversal i amb eix comú: responsabilització de la població adolescent en tant que les decisions preses avui, condicionen el demà.

Alhora, escollint tres temàtiques que preocupen i incideixen bàsicament sobre aquest fragment de població:

d:j

**TRASTORNS
ALIMENTARIS**

d:j

**MOTIVACIÓ
ESCOLAR**

d:j

**PREVENCIÓ
SEXUAL**

DESCRIPCIÓ I QUADRE DEL PROJECTE

DENOMINACIÓ DEL PROJECTE

DIA Jove

BREU DESCRIPCIÓ

El projecte promou la difusió de tres de les principals problemàtiques de la població adolescent als instituts, a través de la improvisació teatral com a vehicle de presa de consciència, apropament i de sensibilització.

Els tres eixos de treball són:

- **Motivació escolar:** orientada a la motivació vers el fracàs escolar i a les conseqüències de l'absentisme i la presa de decisions no responsables.
- **Transtorns alimentaris:** sensibilització vers l'alerta dins la pròpia comunitat de joves cap a aquests tipus de problemàtiques. Difusió de causes i símptomes de malalties com l'anorèxia i la bulímia. Difusió de les conductes socials associades a aquestes malalties i mecanismes d'identificació.
- **Prevenció sexual:** difusió de la prevenció sexual com a principi en la construcció d'unes relacions sexuals sanes, tan corporalment com emocionalment.

FINALITAT DEL PROJECTE

Sensibilitzar a la població adolescent als instituts de la responsabilitat de la presa de decisions quotidianes i la seva incidència en un futur proper.

OBJECTIUS GENERALS

Difondre l'avantatge de la presa de decisions responsables a través de la improvisació teatral com a vehicle de difusió, sensibilització i interacció amb la població adolescent.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Arribar a la població adolescent a través d'aquest llenguatge escènic.
- Fer participar a la població adolescent a l'actuació.
- Apropar a la població adolescent a la tècnica de la improvisació.
- Utilitzar la improvisació com a vehicle de cohesió social.
- Difondre àmpliament l'enllaç cultura/sensibilització com a eina educativa.
- Contribuir a l'equitat cultural territorial.
- Atorgar instruments per la continuïtat del tractament de les temàtiques per part del professorat a les aules.

RESULTATS ESPERATS

- Programació de les improvisacions teatrals als instituts.
- Contribució a la difusió i sensibilització en les temàtiques tractades.
- Participació de la població adolescent a l'activitat.
- Difusió mediàtica del projecte- difusió de la improvisació com a vehicle de sensibilització

CALENDARI

Actuacions a programar durant el curs escolar.

ÀMBIT INICIAL

Catalunya

POBLACIÓ DESTINATÀRIA

Població adolescent i alumnat d'instituts d'educació secundària

PERIODICITAT

Projecte inicial a 2 anys

LES 3 PROPOSTES

Decisions d'avui, fets de demà
Temàtica: Motivació escolar

d:J

d:J

CSI - Comportament Sospitós a l'Institut
Temàtica: Transtorns alimentaris

Preparats per estimar?
Temàtica: Prevenció sexual

d:J

d:J

DECISIONS D'AVUI, FETS DE DEMÀ

Acció teatral orientada a la sensibilització vers les conseqüències de l'absentisme i cap a la reducció del fracàs escolar

A l'entrada de l'acció, totes les persones estudiants assistents escriuen en dos papers diferents què els agradaria fer en un futur i què no els agradaria fer en el mateix futur. Es recullen les propostes i comença l'acció.

Tot comença en una plaça, durant l'hora de pati. Apareixen tres estudiants que acaben la seva hora de descans. En aquest punt apareix el personatge fantasma que serà l'encarregat de conduir les improvisacions des de fora.

Els tres personatges estudiants es plantegen si assisteixen o no a la propera classe. En aquest moment apareix el fantasma, congela el temps i escull un dels personatges. Pregunta al públic si volen que vagi a classe o no i, en funció de la decisió; el fantasma ensenya el seu futur al personatge en relació amb les propostes de cada bloc que han escrit els assistents.

Succeeixen les diferents improvisacions i el fantasma anirà mostrant el futur als tres personatges que es plantegen no assistir més a classe.

En el cas que el públic decideixi que el personatge no cal que vagi a classe, el fantasma mostrarà un futur que no li agradarà. En aquest punt, es donarà l'opció al públic de rectificar la seva elecció i que el personatge assisteixi a classe. Si es rectifica, es mostrarà una situació de futur desitjada.

Després de plasmar els diferents futurs el fantasma tanca l'espectacle, mostrant els avantatges de la decisió de personar-se a les aules.

d:j

CSI - COMPORTAMENT SOSPITÓS A L'INSTITUT

Prevenió de trastorns alimentaris

Actualment els trastorns alimentaris són una de les principals malalties de la població juvenil. La ràpida detecció d'aquestes problemàtiques en facilita molt la cura i per tant, esdevé bàsica la reacció a temps de l'entorn familiar i social. En aquest sentit, els instituts constitueixen un dels espais de convivència més importants de la població juvenil i per tant, un dels principals nuclis d'intervenció i reacció. Aquesta actuació està encaminada a difondre entre el mateix col·lectiu adolescent, la necessitat de comunicar-se i estar alerta uns dels altres per tal de prevenir aquests tipus de malalties.

Un nou cas per resoldre: una o un dels nostres companys té possibles indicis de trastorn alimentari. Hi ha tres candidats amb diferents motius i un conductor de l'actuació.

Però abans de decidir qui, tindrem l'oportunitat d'observar-los en diferents moments de la seva vida. S'haurà d'estar atent a qualsevol indici, perquè els petits detalls són importants i més, si juguem a fer de detectius.

A través de diverses improvisacions s'acostarà a l'alumnat al món dels trastorns alimentaris; en una actuació on a través de la diversió es descobriran els símptomes i les conductes més importants de malalties com l'anorèxia o la bulímia.

d:j

PREPARATS PER ESTIMAR?

Prevenió sexual en població adolescent

Relacions sexuals curtes, relacions sexuals intenses, relacions sexuals espontànies, relacions sexuals estables, relacions sexuals dolentes, relacions sexuals bones. Però: relacions sexuals segures? Al llarg de la nostra vida, les persones tenim molts tipus de relació amb el sexe i la sexualitat. L'actuació "Preparats per Estimar?" no parla de totes elles però sí que dóna prioritat a les relacions segures com a base de construcció d'unes relacions sexuals sanes, en tots els sentits. L'actuació assenyala que el més senzill és prevenir sempre, assegurant-se elements com dur sempre un preservatiu a sobre. A partir d'aquí, a través de dos nois i dues noies, les diferents improvitzacions s'orienten a difondre el perill de les situacions de risc i com el fet de ser una persona previsor, ajuda a disfrutar de les relacions sexuals.

"Preparats per estimar?" presenta històries diferents; totes elles amb les relacions sexuals com a fil conductor. La pregunta és: estaran preparats per estimar tots els personatges? Per tal de respondre-la i utilitzar un factor d'atzar, s'utilitzaran dos daus amb les següents cares i múltiples possibilitats. Una situació "x" entre dues persones acabarà en l'instant decisiu entre utilitzar un preservatiu o no i amb el següent joc d'efectes i conseqüències:

DAU A - DECISIÓ

SÍ QUE TINC UN PRESERVATIU I EL VULL FER SERVIR
SÍ, PERÒ TRENAT
SÍ PERÒ NO EL SÉ FER SERVIR
NO EN TINC
NO EL VULL FER SERVIR TOT I QUE EN TINC
NO, NI HO HAVIA PENSAT

DAU B - CONSEQÜÈNCIES

ENSURT
EMBARÀS
NO ACABA PASSANT RES
MALALTIA DE TRANSMISSIÓ SEXUAL
FI DE LA RELACIÓ
UN DELS DOS NO VOL CONTINUAR

Al transcurs de l'actuació es podran veure situacions de tots els colors encaminades a difondre el missatge de la importància de la prevenió.

FITXA TÈCNICA

DURADA DE L'ACTUACIÓ: 60' aprox.

TEMPS DE MUNTATGE: 15'

TEMPS DE DESMUNTATGE: 10'

ESPAI IDEAL: aula escolar

ESPAI SECUNDARI: teatre / auditori / exterior
(En aquest cas les necessitats tècniques seran un equip de so i 4 micròfons inalàmbrics tipus diadema.)

SEMPRE ES REQUEREIX RESPONSABLE D'ACTUACIÓ.

IDEA ORIGINAL: Lapsus Espectacles i Planeta Impro

DIRECCIÓ DE: Jose L. Adserías

UNA COPRODUCCIÓ DE:

GESTIONA:

Associació per la promoció de la cultura i la solidaritat Lapsus
info@lapsusespectacles.com · T. 93 310 60 95

ANNEXES I DOSSIER DE PREMSA

1 • Article aparegut a El Periódico de Catalunya el 31/5/07 en relació amb les actuacions “Decisions d’avui, fets de demà” en relació amb l’absentisme escolar

2 • Article aparegut a L’Independent de Sant Adrià del Besòs l’1/6/07 en relació amb l’actuació “Decisions d’avui, fets de demà”, en relació al conjunt d’actuacions contra l’absentisme escolar.

3 • Article aparegut a El Punt el 2/6/07 en relació amb l’actuació “Decisions d’avui, fets de demà”, en relació al conjunt d’actuacions contra l’absentisme escolar.

4 • Carta del Servei d’Educació de l’Ajuntament de Sant Adrià del Besòs en relació amb el programa desenvolupat d’actuacions contra l’absentisme escolar titulat “Decisions d’avui, fets de demà”.

PROGRAMA EDUCATIU EN UN BARRI DEPRIMIT

La Mina reforça un pla especial per evitar l'abandonament escolar

• Els centres fomenten activitats de continuïtat entre Primària i l'ESO

• Una obra de teatre interactiva mostra els perjudicis de l'absentisme

DAVID PLACER
I SANTI AGUIRRE

El barri de la Mina, a Sant Adrià de Besòs, assaja per tercer any un programa educatiu que intenta garantir el pas a l'ESO (Educació Secundària Obligatòria) dels estudiants de sisè de Primària. El Consell de la Mina, organisme que treballa per la recuperació del barri i que està cofinançat per l'Ajuntament de Sant Adrià i la Generalitat, ha aconseguit reduir l'abandonament escolar que es produeix en aquesta etapa de transició.

L'ajuntament ha reforçat aquest any les activitats especials aïnes de les vacances d'estiu. Les escoles han fet activitats de treball amb els alumnes del barri que van culminar els estudis i ara troen una vida professional destinada a donar xerrades a alumnes de sisè. També s'han organitzat reunions amb els pares i visites al nou centre d'estudis que tindran els alumnes a partir del setembre. «Fa tres anys, l'alta deserció abans de l'ESO era preocupant. Avui està controlada, tot i que després es produeixen abandonaments», explica Eduard Rodríguez, tinent d'educació de l'Ajuntament de Sant Adrià.

ACTORS PRÒXIMS / Com a activitat estel·lar el consell ha preparat una obra de teatre sense guió que imparteix pedagogia sobre la necessitat de continuar els estudis. Tres actors van entretenir aquest dimarts els

▶▶ Estudiants de la Mina contemplant l'obra de teatre que promou la continuïtat escolar, dimarts.

alumnes de les escoles Mediterrània i Casavell. Els nens van tenir l'oportunitat de decidir el destí dels personatges. L'original mètode va ser ideat per les empreses Planeta Impro i Lapsus Espectacles, i els seus continguts van ser adaptats als problemes del barri.

Abans de l'obra, els estudiants van escriure en dos papers el que els agradaria i el que els disgustaria ser al cap d'un any. Cada un dels actors va escollir un paper i va improvisar una situació. Quan seleccionaven una professió destijada pels nens, els actors simulaven que anaven a l'escola, estudiaven i aconseguien els seus objectius. Quan representaven una professió indetijada,

deixaven d'anar a l'escola i optaven per la mala vida.

FUTBOLISTES I CANTANTS / Però els alumnes van fer passar algú dels als actors professionals. En la primera tanda, uno de les presentadores va seleccionar com a professió negativa la de professora, la dona va haver de simular que coplava en els exàmens de la universitat i que després feia la seva feina a disgust. El sentit de l'humor dels actors va acabar per captivar els nens, que van intentar sabotjar l'obra, però van acabar demanant més representacions.

L'exercici també va servir als docents per avaluar les expectatives dels seus estudiants: futbolista, pol-

cia i cantant eren les professions més repetides. Altres que requereixen més estudi com metge i advocat també van ser escollides com les més indetijades.

Abans de l'obra, els alumnes van confirmar el perill de l'abandonament de classes al barri. «Els meus pares volen que treballi, no que estudiï. Jo voldria ser futbolista. No m'agrada estudiar perquè em troneja el cap», diu José A. M., d'11 anys. Un nen va plasmar al paper el que potser sigui una por col·lectiva. Al costat de la frase «no vull ser» hi va escriure «pobres». Per a aquests nens i noies, la pobresa també pot ser una professió que no requereix estudis i que es pot exercir tota la vida. ■

SATURACIÓ DE CENTRES AMB IMMIGRANTS

El Poblenou exigeix una solució per evitar les escoles gueto

• Una plataforma veïnal alerta que el problema es trasllada als instituts

EL PERIÓDICO
BARCELONA

Dayant el procés de matriculació per al curs que ve, una plataforma composta per entitats, AMPAS, escoles i instituts del Poblenou s'ha dirigit als màxims responsables en educació de l'Administració perquè tant l'ajuntament com la Generalitat evitin la concentració d'immigrants en

centres del barri. Volen avançar davant un problema que l'any passat va ser flagrant al CEIP Llop de Vega (ara CEIP Aclles), on els pares autòctons van rebuçar matricular els seus fills.

Així, la Plataforma per l'Ensenyament Públic del Poblenou (instat el Consell d'Educació (format pel consistori i la Generalitat) a scalar en compte les peticions de reducció de la ràtio (nombre d'alumnes per classe) en els centres escolars que registren una massificació d'alumnes estrangers perquè la matricula ano-

menada viva (la incorporació de nous nens forans al llarg del curs) no hi sigui inclinat de manera negativa.

DESGUARITAT FLAGRANT / De la mateixa manera, denuncien que no hi ha hagut una planificació adequada en les places ofertes a Primària, cosa que ha donat peu al fet que la proporció de nens immigrants segueixi sent molt desigual entre les diverses escoles. I alerten que aquests guetos s'estan produint també als instituts. ■

«és previsible que la falta de places s'agreugi durant els dos pròxims anys. Encara que el nou Institut del Front Marítim pugui absorbir una part de la demanda, per a moltes famílies representarà una segona opció per la falta de proximitat als seus domicilis», asseguren. I amb això, l'IES Poblenou seguirà tenint un percentatge d'immigració molt superior a l'edat.

Per tant, la plataforma sol·licita que es creïn oficines d'escolarització per zones o districtes, que acabaran amb els «filtres» que posen alguns centres per admetre o no determinats alumnes. La majoria dels incompliments de la normativa sobre aquest tema par part d'algunes escoles no es denuncia mai d'una manera formal, subvien les catifes del barri. ■

EL PI
DEL I

ART. 10
San Agu

Llibe

Dim
di
M
co
pròpia a la
costat. L'ad
que també
sector del vi
de l'inscripció
companya d
des, a qui a
havia enter
individuo
L'important
crom entre
de la taula
estàvem par
i van intent
Quan es ten
ment llibre
sempre es p
singulars. P
parlàvem de
Prades, que
cosidicals
quer guerril

El pare
Prades
el millor
l'home

de cine i enc
avui sabem q
bertans, mol
d'engagar t
van conèix
contracció fr
sible la mit
francesca, q
espanyola.

Dimarts,
Pons Prade
però a tota
d'aquell con
ra, allò tan s
llava tot. Aq
va explicar l
Carmen Aco
observava la
José María
punt d'acabi
cia, reflexio
gues de les
Pons Prades

Explicava,
seu pare, val
conèixer a la
federista Vi
ser qui va pr
Sant Jordi, a
Jesús llibre
Prades sem
que el millor
un llibre. Ll
sen oncle, q
afegia: D'ac
del llibre hi h
una pistola.
l'escolars.

I si és ver
cava. Eduard
ter testimoni

S. Manzanera **reportatge**

Projecte Educatiu: el pas de primària a secundària

Teatre contra l'absentisme

Quatre actors i cap guionista prevl escrit. Improvisar per sorprendre i fer reflexionar. Però no a un públic qualsevol: una trentena de nens i nenes d'entre 11 i 12 anys, de l'escola CEIP Mediterrània, del barri de la Mina. Lloc: el gimnàs de l'IES Fórum. Resultat: canalla aplaudint i demanant un bis. Un pas divertit dins el programa contra l'absentisme escolar que contempla el Projecte Educatiu de Sant Adrià.

Un moment de l'obra a l'IES Fórum, a la Mina

El mes de maig s'ha dedicat especialment a l'acompanyament del pas de primària a secundària, i ha acabat aquest curs amb una obra de teatre social, *Decisiones d'un dia fetes de demà*, dirigida als alumnes de 6è de Primària (11-12 anys) que el curs que ve han de començar l'ESO. L'obra és única, a càrrec de la Companyia professional Lapaus, totalment adaptada

L'Esbart adrianenc es va formar l'any 1983 per fomentar les tradicions

a la demanda del públic, i de la qual s'ha fet una única representació. Pels membres de Planeta Impro no era la primera vegada que actuaven en circumstàncies semblants. Però no se'ls ha de restar, per això, mèrits, perquè de seguida van aconseguir fer el que no van poder els professors un hora abans, captar totalment l'atenció dels nens.

Després de la visita per les aules de l'institut que els ha d'acollir el curs que ve, i d'algunes activitats a la biblioteca del centre, els alumnes van seure al terra del gimnàs no gaire convençuts. Però en pocs minuts, els quatre actors de Planeta Impro se'ls van ficar a la butxaca. Amb molt sentit de l'humor i amb un llenguatge proper, els actors anaven interpretant històries sobre la importància d'estudiar i d'anar a l'escola, a partir d'uns papers que els nens van escriure abans d'entrar a l'obra sobre què volien i que no volien ser de gran. Policia, mestre, futbolista o *paleta*... L'opció era igual, el missatge, clau: no deixar l'escola perquè aquí es forma el futur de cadascú. El Projecte Educatiu de Sant Adrià té tres programes d'intervenció contra l'absentisme: intervenció immediata (intervenció personalitzada a partir d'un 15% d'absentisme de l'alumne de primària, mentre que en general a Catalunya es comença a intervenir quan el percentatge arriba

al 25%); acompanyament del pas de Primària a Secundària (concienciar els propis alumnes que acaben primària de la importància de continuar estudiant, ja que es dona el cas que en moltes famílies del barri els pares delegen en els fills d'11 i 12 anys la decisió

Disposen d'un ampli repertori amb danses populars catalanes i de nova creació

de seguir estudiant); sensibilització (Campanyes dirigides a les famílies i als estudiants per evidenciar la importància d'una bona formació de cara al futur personal i professional). L'IES Fórum, juntament amb el CEIP Mediterrània, és un dels primers nous equipaments del barri de la Mina, en funcionament des del mes de gener de 2006. ■

56

Dissabte, 2 de juny del 2007

www.elpunt.cat

EL PUNT

Badalona: C/ Francesc Layret, 119, 5a, 2a. 08911. ☎ 93 484 46 88. Fax 93 484 46 90.
Barcelona: C/ Tàrrer, 2. 08001. ☎ 93 227 66 00. Fax 93 227 66 06.

el reportatge | GERARD ARIÑO

Teatre contra l'absentisme

Una obra fa reflexionar els alumnes de primària de la Mina sobre la importància dels estudis

Sant Adrià de Besòs

● La Sam, el Jose i la Mònica estan asseguts en un banc. El Jose els ha fet còpies pirates d'una pel·lícula que encara és a les sales de cinema i aprofita l'hora de descans entre classe i classe per donar-los-les. La Mònica els convida a marxar i a anar a veure la pel·lícula en aquell mateix instant a casa seva, «passant d'anar a classe». Els altres dos s'ho pensen.

Aquest és el punt de partida de l'obra de teatre *Decisions d'avui, fets de demà*, que la companyia Planeta Impro va escenificar davant d'una trentena d'alumnes de sisè de primària de l'escola Mediterrània, del barri de la Mina de Sant Adrià de Besòs. Tots han de passar el curs vinent a cursar l'ESO a l'institut, però els alts índexs d'absentisme han motivat que les administracions emprenguin mesures. L'obra de teatre és una d'elles i el Consorci de la Mina intenta, a través d'aquestes representacions, evitar que els joves deixin els llibres. «Són ells els que acabaran per decidir si van a classe o no», explica l'integrador social de l'escola Juanjo León, i hi afegeix que no n'hi ha prou d'obligar-los a assistir a classe. «Han d'estar convençuts que els convé anar a l'escola», conclou.

A l'entrada, al gimnàs de l'institut (espai on es representa l'obra teatral), els nois han d'omplir dues butlletes: una de color blau, on escriuen què volen ser de grans, i una altra de color vermellós, on anoten què no volen ser de cap de les maneres. Totes aquestes butlletes són imprescindibles per al desenvolupament de l'obra. I és que mentre en Sam, la Mònica i el Jose discuteixen si marxar a veure la pel·lícula o no, el narrador congela la his-

A LA FUTURA ESCOLA. L'escenificació de l'obra teatral es va fer dimarts al gimnàs de l'institut Fòrum 2004 de la Mina. Abans, els estudiants van fer una visita a les instal·lacions de la que serà la seva nova escola si aproven els exàmens i vencen l'absentisme.

tòria. Aquí, i gràcies a les propostes de les butlletes, comença el veritable espectacle, on la improvisació és l'arma secreta que captiva els petits, però també els adults —professors, tècnics i periodistes— que hi ha a la sala. «En els nostres espectacles intentem crear un vincle entre els actors i el públic», explica Sol Galatro, de Lapsus Espectacles, empresa promotora de l'obra, que afirma que aquest espectacle s'estrena a la Mina, però que ara estudien oferir-lo a altres poblacions del país.

Cada personatge extreu dues butlletes de professions i a partir d'elles teixeixen i escenifiquen històries relacionades amb aquests oficis. Tot amb un únic objectiu: el de dotar els alumnes de valors que els

permetin apreciar la importància de continuar estudiant. Entre les professions més desitjades pels alumnes destaquen la de policia i la de futbolista, mentre que les més odiades són la de professor —amb molta diferència—, la de manobre, la d'advocat i la de lladre. Algun alumne ho tenia clar i en la butlleta de feina no desitjada va escriure literalment: «No vull tacar-me les mans.»

Al final de l'obra, els nens, que havien començat amb poca atenció i una mica entremaliats, van quedar bocabadats i atents a la història. I els professors i els tècnics, satisfets perquè tenen esperances de reduir un absentisme que, al barri de la Mina, està per sobre del 50%.

L'Experiència de Sant Adrià al barri de La Mina amb Lapsus Espectacles:

Teatre contra l'absentisme escolar

Des del Servei d'Educació de l'Ajuntament de Sant Adrià portem molts anys posant en marxa diverses iniciatives per tractar de reduir els índex d'absentisme escolar als centres del municipi, especialment els situats al barri de La Mina. Aquest darrer any, entre les mesures consolidades en la lluita contra l'absentisme, vàrem decidir introduir un nou element de comunicació directa amb l'alumnat on poder-los presentar obertament com la manca de formació pot afectar el seu futur, no només a nivell professional sinó també personal. La idea de fer-ho mitjançant una representació teatral no va ser immediata, però va agafar força quan ens vam plantejar la possibilitat de crear un petit muntatge que reunís les següents condicions:

- (i) que transmetés un missatge positiu sobre la importància de l'educació
- (ii) que els alumnes poguessin trobar elements d'identificació en la representació i
- (iii) que els alumnes poguessin participar activament en el desenvolupament de l'espectacle

És per això que a principis de 2007 ens posem en contacte amb Lapsus espectacles, sabent que ens oferien la possibilitat de fer una mena de guió a la carta on poder encabir les tres condicions anteriors. L'enteniment amb Lapsus va ser molt ràpid i pocs dies després ens presentaven una proposta que s'ajustava amb exactitud a les nostres expectatives. Es tractava de fer una versió del conte de nadal de Dickens a través de les improvisacions de quatre actors: tres alumnes i un fantasma del temps; els tres actors/alumnes rumien si anar a la propera classe o buscar una alternativa més seductora que no passi per les aules. En aquell moment el fantasma congela el temps i passeja a cadascú dels tres alumnes/actors pels seus futurs possibles, un en el que han decidit anar a l'escola i un altre en el que han decidit no anar-hi. Prèviament, abans de l'inici de l'espectacle, cada alumne/espectador ha omplert dos papers: de gran VULL SER / de gran NO VULL SER. El contingut d'aquests papers es converteix després en tot el guió de l'espectacle sobre el que els actors desenvoluparien les seves improvisacions. La decisió de no anar a classe queda lligada a un futur no desitjable mentre que la decisió d'anar-hi es relaciona amb un futur desitjable. La proposta de Lapsus incloïa també el títol del muntatge: Decisions d'avui, fets de demà.

A nivell esquemàtic, la idea de l'espectacle és, doncs, la següent:

Decisió d'avui	Fet de demà
Vaig a classe	Futur desitjable (aconsegueixo dedicar-me a allò que vull)
No vaig a classe	Futur no desitjable (em dedico a allò que no vull)

Per tal de complir la segona de les condicions (garantir elements identificatius entre els alumnes i l'acció d'escena) vàrem proveir la companyia d'actors de la informació suficient sobre la problemàtica concreta de l'absentisme en el context del barri, de manera que durant el desenvolupament de les improvisacions apareguessin situacions i referències molt properes a la realitat quotidiana dels alumnes.

Vàrem decidir fer una primera actuació pels alumnes de segon cicle de l'institut del barri, l'IES Fòrum, i un segon passí pels usuaris del casal cívic de La Mina, altres entitats de lleure del barri i l'UEC, on es concentren els casos més cronificats d'absentisme. Totes dues sessions es van fer el mateix dia, l'1 de març de 2007, pel matí a l'institut i per la tarda al casal, i totes dues van ser un èxit. Als pocs minuts d'iniciar-se la representació del matí es van esvaïr els nostres dubtes sobre si la proposta interessaria els xavals i sobre si serien capaços de mantenir la concentració durant tot l'espectacle. No només va passar això sinó que van acabar demanant bisos als actors. La sessió de la tarda, que encara ens havia generat més dubtes que la del matí respecte a la resposta positiva dels assistents, també va funcionar molt bé i fins i tot alguns dels joves convocats que eren reticents a assistir-hi van canviar d'idea gràcies al boca-orella dels nois i noies que havien vist la sessió matinal. L'espectacle era divertit i interactiu, els riures es succeïen durant els més de seixanta minuts d'espectacle i els joves assistents no només havien creat el mínim guió de la representació amb els papers de vull ser/no vull ser, sinó que també decidien el format en el que s'havien d'escenificar les diferents improvisacions: musical, romàntic, de terror...

Donat l'èxit en l'acollida de l'experiència i aprofitant el format de l'obra, fàcilment adaptable per treballar altres qüestions no necessàriament relacionades amb l'absentisme escolar, vàrem repetir mesos després amb dues representacions més, una dirigida als alumnes de sisè curs del CEIP del barri dins la programació d'activitats d'acompanyament del pas de primària a secundària (29 juny 2007) i una segona dedicada als adults de l'escola de mares i pares de La Mina (30 juny 2007) amb el títol de voler és poder, on incidíem més en qüestions relacionades amb l'autoestima i amb la capacitat de superació personal.

I així, l'experiència pilot amb Lapsus va acabar consolidant-se amb quatre representacions al barri en un espai de sis mesos, que si bé es dirigien a diferents públics i tenien diferents objectius, mantenien, amb les modificacions necessàries, la idea original amb la que es va iniciar la nostra col·laboració i l'estructura de l'espectacle original. I no seran aquestes les darreres actuacions de Lapsus al barri, doncs és el nostre interès donar continuïtat a una activitat que és alhora lúdica i didàctica i que, a més, apropa el teatre i el magnetisme de les improvisacions a molta gent que mai no havia vist una representació en viu.

Servei d'Educació
Ajuntament de Sant Adrià de Besòs
Setembre 2007

dia:jove